

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารละลาย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร (1)

ครูผู้สอน ครูอรรถชัย คิริวัฒนศักดิ์ดินา

ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพ ละลายได้ของสาร (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

การออกแบบการทดลองเพื่อตรวจสอบ
สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสภาพ
ละลายได้ของสาร

คำถามชวนคิด

สารละลายที่ตัวละลายไม่สามารถละลาย
ในตัวทำละลายได้อีก เรียกสารละลายนี้ว่าอะไร

แนวคำตอบ

สารละลายอิมิตัว

ใบกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ ของสาร

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สารละลาย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร (1)
รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รหัสวิชา ว22101 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จุดประสงค์

1. ออกแบบการทดลอง ทดลอง และอธิบายผลของชนิดของตัวละลายและตัวทำละลายที่มีต่อสภาพละลายได้ของสาร
 2. ออกแบบการทดลอง ทดลอง และอธิบายผลของอุณหภูมิและตัวทำละลายที่มีต่อสภาพละลายได้ของสาร
- วิธีการดำเนินกิจกรรม

ตอนที่ 1 เรื่อง สภาพละลายได้ของสารขึ้นอยู่กับชนิดตัวละลายและตัวทำละลายอย่างไร

1. ร่วมกันระบุปัญหาที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับผลของชนิดของตัวละลายและชนิดของตัวทำละลายต่อสภาพละลายได้ของสาร
2. ร่วมกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับผลของชนิดของตัวละลายและชนิดของตัวทำละลายที่ส่งผลต่อสภาพละลายได้ของสาร
3. กำหนดตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม
4. ออกแบบการทดลองและตารางบันทึกผลการทดลองเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้อุปกรณ์ที่กำหนด
5. ร่วมกันอภิปรายเพื่อปรับปรุงวิธีการทดลองให้ถูกต้อง สามารถตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้จริง
6. ทำการทดลองตามที่ออกแบบ บันทึกผล อภิปรายผล และสรุปผลการทดลอง
7. ตอบคำถามในใบงานที่ 1

ตอนที่ 2 เรื่อง สภาพละลายได้ของสารขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและชนิดตัวละลายอย่างไร

1. ร่วมกันระบุปัญหาที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและชนิดตัวละลาย ส่งผลต่อสภาพละลายได้ของสารอย่างไร
2. ร่วมกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและชนิดตัวละลายที่ส่งผลต่อสภาพละลายได้ของสาร
3. กำหนดตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม
4. ออกแบบการทดลองและตารางบันทึกผลการทดลองเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้อุปกรณ์ที่กำหนด
5. ร่วมกันอภิปรายเพื่อปรับปรุงวิธีการทดลองให้ถูกต้อง สามารถตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้จริง
6. ทำการทดลองตามที่ออกแบบ บันทึกผล อภิปรายผล และสรุปผลการทดลอง
7. ตอบคำถามในใบงานที่ 2

วัสดุและอุปกรณ์

1. เกลือแกง (โซเดียมคลอไรด์)	50	กรัม
2. ฟิมเส้น	10	กรัม
3. น้ำกลั่น	100	ลูกบาศก์เซนติเมตร

คำถามชวนคิด

ถ้าละลายเกลือแกงจำนวนมากในน้ำจำนวนหนึ่ง
ที่อุณหภูมิห้อง เกลือแกงจะละลายหมดหรือไม่
เพราะเหตุใด

คำถามชวนคิด

กิจกรรมนี้

มีจุดประสงค์อะไร

แนวคำตอบ

ออกแบบการทดลองเพื่อตรวจสอบปัจจัยที่มีผลต่อ
สภาพละลายได้ของสาร

คำถามชวนคิด

**การทำกิจกรรมมีขั้นตอน
โดยสรุปอย่างไร**

แนวคำตอบ

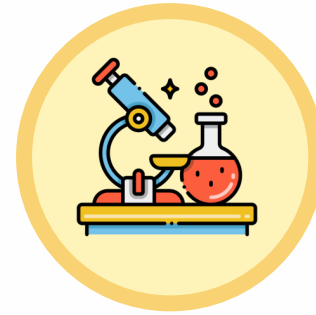
ตั้งคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร
ตั้งสมมติฐาน กำหนดตัวแปรต้น ตัวแปรตามและ
ตัวแปรควบคุมของการทดลองที่ออกแบบ

ภาควิชาการดำเนินงาน

ในการทำกิจกรรม

- เตรียมอุปกรณ์ สารเคมี
- ออกแบบวิธีทำการทดลอง
- ออกแบบตารางบันทึกผล
- ทำการทดลอง บันทึกผล
- อภิปรายและสรุปผลการทดลอง

หน้าที่รับผิดชอบของสมาชิก ภายในกลุ่ม

ใบงานที่ 1

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบงานที่ 1 เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สารละลาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร (1)

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รหัสวิชา ว22101 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง

ส่วนที่ 1 เขียนแผนผังแสดงหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการทำงาน

**หน้าที่รับผิดชอบของสมาชิก
ภายในกลุ่ม**

นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

ภาระงานในการทำกิจกรรม

นักเรียนร่วมกันออกแบบและ
วางแผนการทดลอง

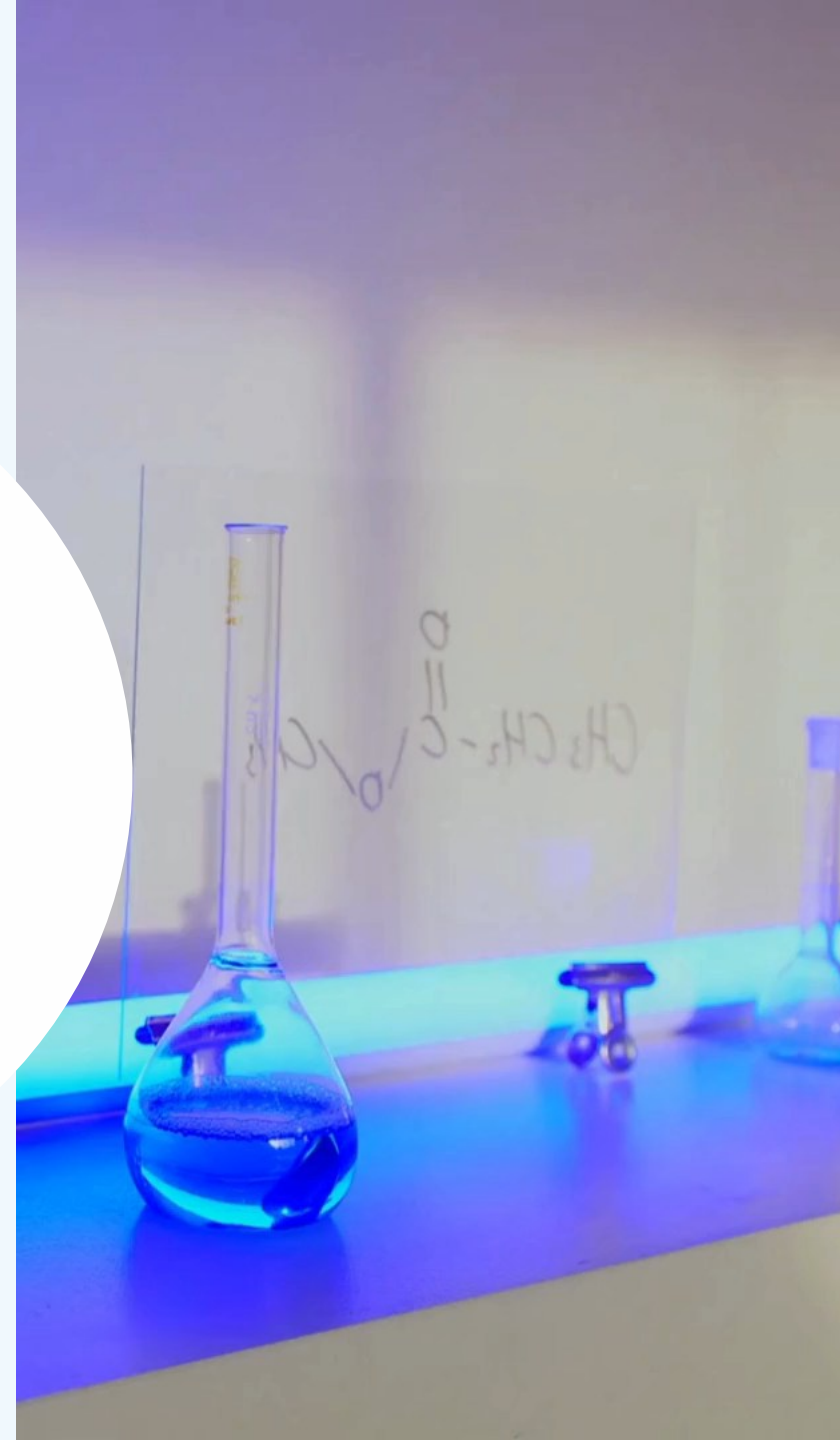

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

ครูใช้คำตอบของนักเรียนจากตาราง 9 ช่อง
เพื่อกำหนดปัจจัยที่เราจะศึกษา หรือ
ตัวแปรต้น

วัสดุและอุปกรณ์

วัสดุและอุปกรณ์

1. เกลือแกง (โซเดียมคลอไรด์) 50 กรัม
2. พิมเสน 10 กรัม
3. น้ำกลั่น 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร

เกลือแกง

พิมเสน

น้ำกลั่น

วัสดุและอุปกรณ์

4. สารละลายเอทานอล 95%

40 ลูกบาศก์เซนติเมตร

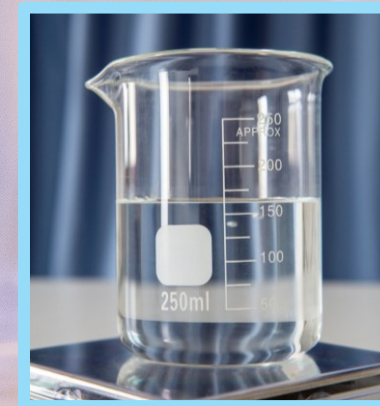
5. ปีกเกอร์ขนาด 250 cm^3 2 ใบ

6. ปีกเกอร์ขนาด 50 cm^3 4 ใบ

สารละลายเอทานอล

นอล

ปีกเกอร์

วัสดุและอุปกรณ์

7. กระจกตวงขนาด 10 cm ³	1	ใบ
8. ช้อนตักสารเบอร์หนึ่ง	2	คัน
9. แท่งแก้วคนสาร	1	อัน

กระจกตวง

ช้อนตักสาร

แท่งแก้วคนสาร

วัสดุและอุปกรณ์

10. เทอร์มอมิเตอร์	1	อัน
11. ชุดตะเกียงแอลกอฮอล์	1	ชุด
12. ขาตั้งพร้อมที่จับ	1	ชุด

เทอร์มอมิเตอร์

ชุดตะเกียงแอลกอฮอล์

ขาตั้งพร้อมที่จับ

วัสดุและอุปกรณ์

13. ไม้ขีด	1	ก้าน
14. ไม้หนีบสำหรับจับปิเกตเตอร์	1	อัน
15. เครื่องชั่ง	1	เครื่อง

ไม้ขีด

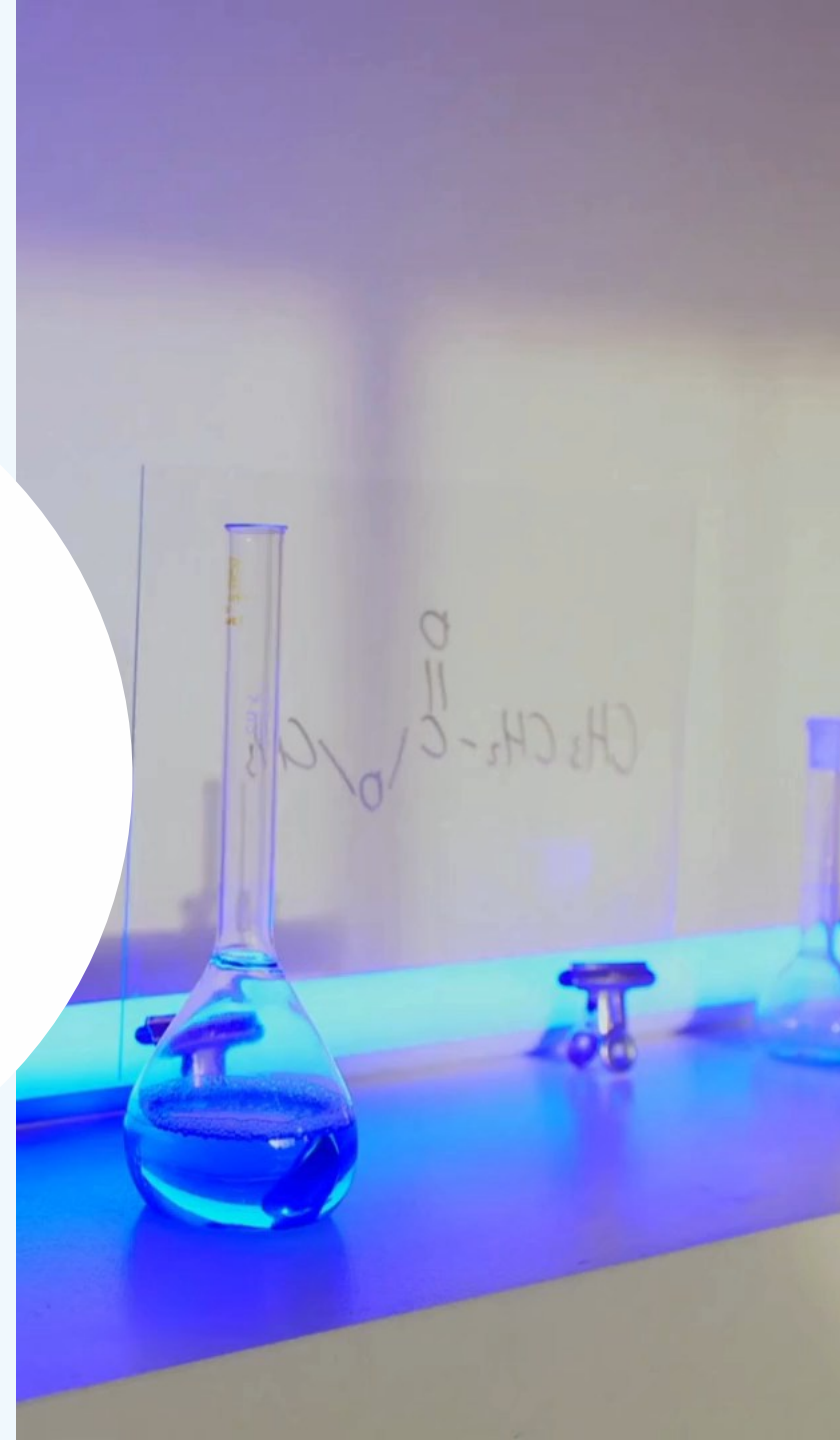
ไม้หนีบสำหรับจับปิเกตเตอร์

เครื่องชั่ง

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

วิธีการดำเนินงานกิจกรรม

ตอนที่ 1

เรื่อง สภาพละลายได้ของสารขึ้นอยู่กับชนิดตัวละลายและ
ตัวทำละลายอย่างไร

1. ร่วมกันระบุปัญหาที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับผล
ของชนิดของตัวละลายและชนิดของตัวทำละลายต่อ
สภาพละลายได้ของสาร

2. ร่วมกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับผลของชนิดของ
ตัวละลายและชนิดของตัวทำละลายที่ส่งผลต่อสภาพ
ละลายได้ของสาร

3. กำหนดตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม

4. ออกแบบการทดลองและตารางบันทึกผลการทดลอง
เพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้อุปกรณ์ที่กำหนด

5. ร่วมกันอภิปรายเพื่อปรับปรุงวิธีการทดลองให้ถูกต้อง
สามารถตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้จริง

6. ทำการทดลองตามที่ออกแบบ บันทึกผล อภิปรายผล
และสรุปผลการทดลอง
7. ตอบคำถามในใบงานที่ 1

วิธีการดำเนินกิจกรรม

ตอนที่ 2

เรื่อง สภาพละลายได้ของสารขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและตัว
ละลายอย่างไร

1. ร่วมกันระบุปัญหาที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและชนิดตัวละลาย ส่งผลต่อสภาพละลายได้ของสารอย่างไร
2. ร่วมกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและชนิดตัวละลายที่ส่งผลต่อสภาพละลายได้ของสาร

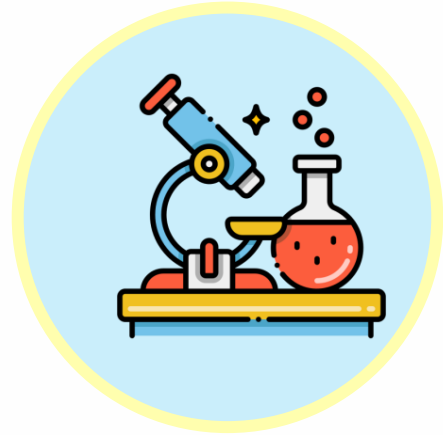
3. กำหนดตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม

4. ออกแบบการทดลองและตารางบันทึกผลการทดลอง
เพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้อุปกรณ์ที่กำหนด

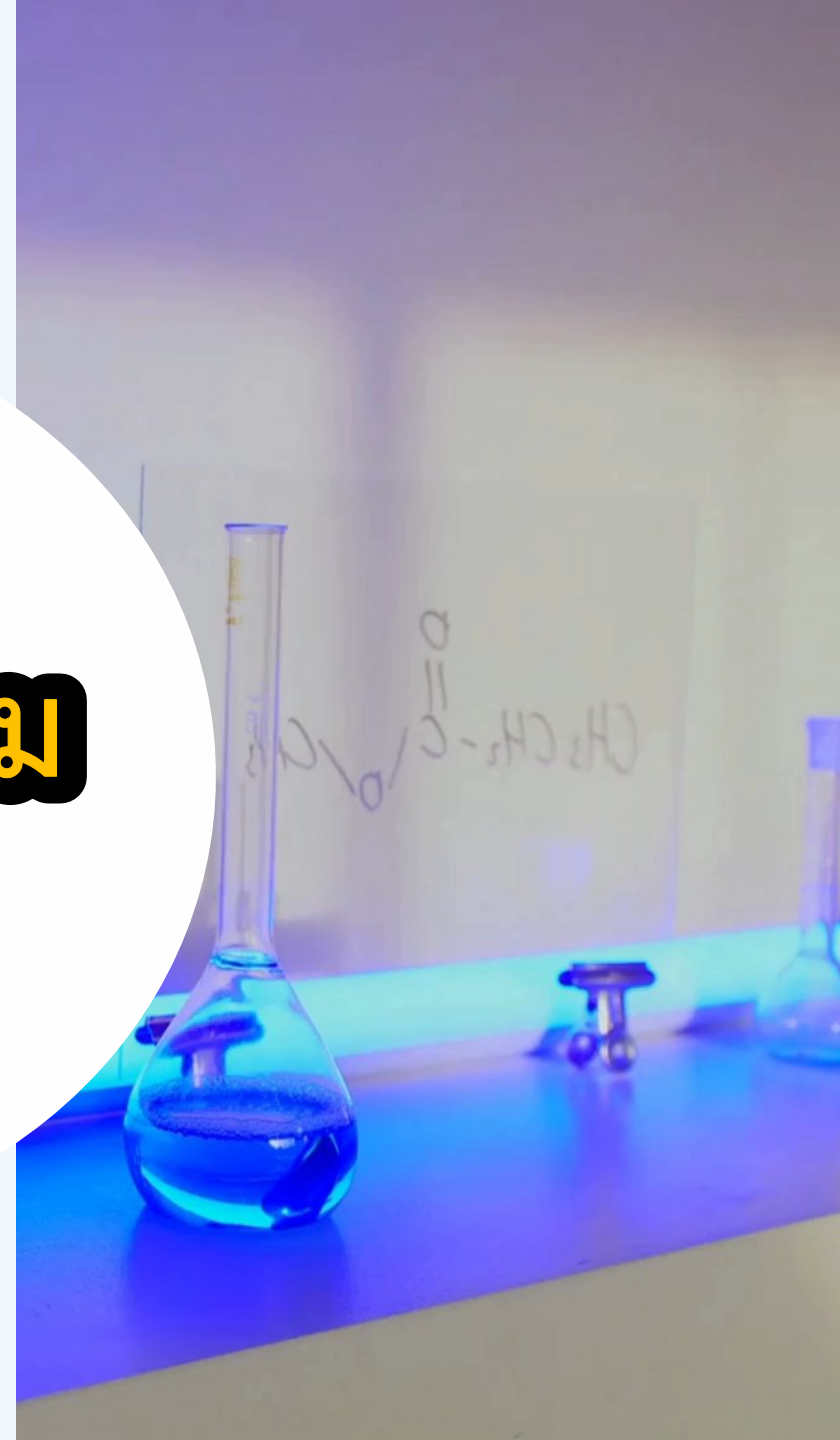
5. ร่วมกันอภิปรายเพื่อปรับปรุงวิธีการทดลองให้ถูกต้อง
สามารถตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้จริง

6. ทำการทดลองตามที่ออกแบบ บันทึกผล อภิปรายผล
และสรุปผลการทดลอง

7. ตอบคำถามในใบงานที่ 2

นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ

สมมติฐาน ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม
ออกแบบวิธีการทดลอง ออกแบบวิธีบันทึกผลการทดลอง
และร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น

สรุปบทเรียน

ทบทวน ความรู้เดิมนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสารละลายอิมิตัว
และสภาพละลายได้ของสารจากนั้นออกแบบการทดลอง
เพื่อตรวจสอบปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร

ให้นักเรียนตรวจสอบการบันทึกผลการ ออกแบบให้ครบถ้วน
นักเรียนจะทำกิจกรรมตามที่นักเรียน
ได้ออกแบบกันต่อในคาบ ต่อไป

บทเรียนครั้งต่อไป

ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้
ของสาร (2)(3)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร (ต่อ)
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร (ต่อ)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th)

สิ่งที่ต้องเตรียม

3. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง อุณหภูมิและความดันที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร

4. ใบงานที่ 1 เรื่อง ผลของอุณหภูมิและความดันที่มีผลต่อสภาพละลายได้ของสาร

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th)

